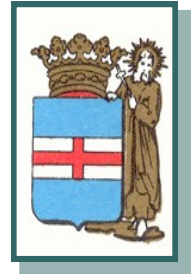

F

oto en memo

De Stadsboeren

Hierboven is een deel van het Justitie Bastion te zien. In de volksmond werd veelal gesproken over de Olde Podt. Daarmee hield de naamgeving niet op, want ook benamingen als Achter de Wal of Achter de Muur waren in zwang. Daarmee werd bedoeld op het deel rechts van de foto. Hier waren relatief veel stadsboeren gevestigd. Hasselt had slechts een beperkt aantal landbouwers binnen de veste. Ze waren behalve op deze plek her en der in Hasselt te vinden. Hun stallen stonden binnen in de stad, maar de wei-

landen lagen of in Nadorst, Streukel of in Mastenbroek. Hun hooi haalden ze daar ook weg of van de Molenweert. De naam geeft al aan dat hier ooit een molen moet hebben gestaan. Het was een drassig gebied, dat niet als weiland, maar wel als hooiland geschikt was. Het was eveneens een prachtig natuurtrein. Hier

bloeiden volop in het voorjaar de boter- en de zeldzame kievitsbloemen.

Aan de ene kant werd het gebied begrensd door het Zwartewater en aan de andere kant

Nummer 44

Inhoud van dit nummer:

- *Al sinds eeuwen herbergde Hasselt binnen de veste enige stadsboeren.*

Colofon

Foto en memo

© dr. F.W. Schmidt

Foto's:
Collectie Schmidt

Samenstelling en tekst:
Frits Schmidt

Zo zag Hasselt er eind negentiende tot aan het midden van de twintigste eeuw uit

door een watertje “De Streng” geheten. Momenteel bestaat het niet meer. Nu is hier de jachthaven gesitueerd.

Het hooi konden de boeren vanwege ruimtegebrek, maar vooral vanwege brandgevaar niet bij hun stadsboerderij opslaan. Buiten Hasselt lag dan ook een gebied dat uitsluitend uit hooibergen bestond. De zogenaamde Viltkoele.

In 1933 voltrok zich hier een ware ramp. In één van de hooibergen brak brand uit. De brandweer van Hasselt rukte in volle sterkte uit. Maar door te weinig oefening - vanwege de crisis was hierop bezuinigd - kreeg men de pompen maar niet aan de gang. De handspuit werd er bij gehaald. Maar inmiddels stonden toen al wel twintig hooibergen in de

brand. Ook met de handspuit kon men niets beginnen. De zuigbuis ontbrak. Die was elders bij een werkverschaffingsproject in gebruik. Uiteindelijk bedacht een helder licht, dat de brand zich niet op Hasselts grondgebied afspeelde, maar op dat van de Zwollekerspel. Dus werd de brandweer daar gewaarschuwd. De blusploeg van deze gemeente kon echter niets meer uitrichten. Ze kon alleen nog nablussen.

Het voorval leidde tot veel commotie. In het *Hasselter Advertentieblad* dat elke week verscheen, ontstond een ware polemiek. Daarbij kwamen veel dichterlijke gevoelens vrij:

Het was 's morgen kwart over vijf. In het noorden schijnt nooit de zon en toch was het rood aan de horizon.

Een hooiberg had daar vlam gevat. Dat was een opschudding in de stad. Spoedig werden de brandklokken geluid en Hasselts motorspuit rukte uit. De motorspuit sloeg weldra aan, met man en macht zou men uit blusschen gaan. Maar verder dan aanslaan kwam het niet, want water geven bleef uit, oh groot verdriet.

De klokketoonen gonsden ten tweeden male door de stad. De handspuit met bemanning ging op pad. Dra waren zij op het vlammenterrein. De grimme vijand zou en moest klein. Maar oh wat een ont-nuchtering, de zuigbuis was in de werkverschaffing.

De halve brandweer moest om emmers uit. Die niet wou waterdragen zou de loco wel mores leeren. Men liep al spoedig met emmers af en aan, maar daarmee kwam de brand niet tot staan.

Eindelijk dook er iets in iemands brein. Feitelijk was de brand op Zwollekerspels terrein.